

brännvin med mera den 24 maj 1895 icke å nämnda vara äga tillämplighet, pröfvar Kungl. Maj:t rättvist, med ändring af domstolens beslut, förklara den mot Sahlman i målet förda talan icke kunna bifallas; skolande kostnaden för de i målet afhörda vittnen stanna å statsverket. Det vederbörande till underdånig efterrättelse lärer.

U. K. M. S.

Anshelm Berglöf.

Vidimeras:

P. Hörnstén. A. Fr. Burman.

N:o 155.

Af herr **J. G. Pettersson** i Södertälje, **m. fl.**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående internering af alkoholister.

I en vid 1903 års riksdag väckt motion (n:o 83) föreslogo undertecknade — med instämmande af 31 ledamöter af Andra Kammaren — att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville efter verkställd utredning för Riksdagen framlägga förslag till lag i syfte att, under iakttagande af erforderliga försiktighetsmått mot missbruk, möjliggöra internering af alkoholister äfven mot deras vilja i för dem afsedda kuranstalter.

Lagutskottet, till hvars behandling motionen hänvisades, fann dess syfte behjärtansvärdt och erkände frågans stora vikt; men med hänsyn till de många olikartade omständigheter, som beträffande densamma vore att taga under öfvervägande, förklarade utskottet sig ej kunna gå längre än till att förorda en skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning, *huruvida och i hvad mån* föreskrifter måtte kunna meddelas i fråga om internering af alkoholister äfven mot deras vilja i för dem afsedda kuranstalter samt, *ifall utredningen därtill gäfve anledning*, framlägga förslag till lagstiftning i ämnet.

Lagutskottets hemställan bifölls af Andra Kammaren utan votering, men afslogs af Första Kammaren med 64 röster mot 19, hvarigenom frågan således för den riksdagen förfallit. Då vi emellertid fortfarande äro af den öfvertygelsen, att denna viktiga fråga kan och bör lösas i den af oss antydda riktningen, tillåta vi oss ännu en gång påkalla Riksdagens pröfning af ifrågavarande angelägenhet.

Därvid åberopa vi till en början den af oss i motionen n:o 83 vid 1903 års riksdag förebragta utredning af frågans principiella innebörd äfvensom den däri lämnade redogörelsen för dess föregående riksdagsbehandling, så ock för de svenska alkoholistanstalterna samt främmande staters lagstiftningsarbete på detta område.

Vidare tillåta vi oss att till bemötande af de framställda invändningarna mot förslaget anföra följande:

Det har sagts, att begreppet alkoholist skulle vara sväfvande och att vi i vår motion vid 1903 års riksdag underlåtit att gifva en definition af samma begrepp. Härtill svaras, att af vår berörda motion torde framgå, att vi med alkoholist förstå en sådan person, hos hvilken begäret efter starka drycker antagit en sjuklig karaktär samt gått så långt, att vederbörande till följd af sin dryckenskap ej längre kan sörja för sig själf eller är en fara för sin omgifning. På samma gång äro vi dock skyldiga att medgifva, att bland specialisterna på detta område olika meningar så till vida äro rådande, att en del af dem fatta begreppet alkoholist vidare än vi gjort. Berörda omständighet torde dock fullständigt sakna betydelse vid det förhållande, att *alla sakkunniga äro ense därom att de, som i den mening vi angifvit kunna betraktas som alkoholister, äro oundgängligen i behof af anstaltsvård.*

Vidare har såsom skäl för afslag åberopats, att förevarande sak ej föregåtts af erforderlig utredning, och särskildt har man invändt, att det icke skulle vara utredt, att den vård, som i vår motion föreslagits, »den tvungna vården», är den lämpliga eller den lämpligaste. I anledning häraf erinras, att alla äro ense därom, att den frivilliga anstaltsbehandlingen är att föredraga framför den tvungna. Men då det, såsom vi påvisat, ofta inträffar, att personer, angripna af ifrågavarande sjukdom, ej själfva inse sin olycka och af sådan orsak vägra att underkasta sig någon som helst behandling därför, börjar man också alltmer bli ense därom, att samhället i sitt eget intresse bör för sådana fall tillgripa tvångsinternering, dock under iakttagande af erforderliga försiktighetsmått för undvikande af misstag. Mot talet om att frågan ej ännu skulle ha kommit i det skick, att Riksdagen däri kan fatta ett beslut, tillåta vi oss för öfrigt åberopa

hvad en ledamot af Första Kammaren yttrade under 1903 års debatt i ämnet:

»Saken är icke mogen, heter det, saken är icke mogen ännu. Ja, fråga dem, som stå närmast drinkarne, fråga deras hustrur och deras familjer, om de icke ännu anse den vara mogen».

Dock äro vi gärna villiga att medgifva, att frågan endast kan vinna på att den erhåller ytterligare utredning utöfver den, som vi i vår föregående motion lämnat, och därför hafva vi intet emot att Riksdagens framställning i ämnet erhåller den försiktiga formulering, som lagutskottet föreslog i sitt utlåtande vid 1903 års riksdag och som då antogs af Andra Kammaren.

Mot förslaget har äfven åberopats, att en dylik lagstiftning skulle leda till betänkliga konsekvenser i ekonomiskt afseende, i det att för lagstiftningens effektivitet skulle erfordras upprättandet af ett stort antal alkoholanstalter. Detta torde så till vida vara riktigt, att en lagstiftning i antydd riktning med nödvändighet förutsätter, att för ändamålet finnas lämpliga anstalter till erforderligt antal, upprättade antingen af staten eller af kommuner och enskilda, i senare fallet eventuellt tillgodosedda med statsbidrag. Men en sådan utredning, som nu ifrågasättes, skulle naturligtvis bringa full klarhet äfven öfver denna sida af frågan; däraf skulle framgå, huruvida »de ekonomiska konsekvenserna» af en alkoholistlagstiftning verkligen kunna anses så allvarsamma, att man därigenom bör låta afskräcka sig från en eljest önskvärd lagstiftning i ämnet. Skulle så blifva fallet, står det ju Riksdagen fritt att efter utredningens erhållande låta frågan falla.

I alla händelser kan en begäran om utredning, »huruvida och i hvad mån» föreskrifter om tvångsinternering af alkoholister må kunna meddelas, ej innefatta en förbindelse att gå i författning om upprättande af anstalter.

Slutligen har man såsom ett hufvudskäl mot förslaget framhållit tvångsinterneringens vådliga följder för den personliga friheten. Häremot torde det vara tillräckligt att erinra därom, att staten har en allmänt erkänd rätt att skydda sig och sina medlemmar mot kränkningar genom att straffa brottslingar och internera dårar.

De grunder, på hvilka denna statens rätt hvilar, utgöra enligt vår mening äfven ett fullt tillräckligt stöd för statens befogenhet att internera alkoholister, hvilka numera betraktas såsom i visst afseende sinnessjuka.

Då för öfrigt folk, så ytterst ömtåliga om den personliga friheten som nordamerikaner och engelsmän, icke dragit i betänkande att stifta långt

gående interneringslagar, torde häri ligga ett bevis för att sådana lagar icke sätta den verkliga friheten i fara.

På grund af hvad vi nu anfört, tillåta vi oss vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån föreskrifter må kunna meddelas i fråga om internering af alkoholister äfven mot deras vilja i för dem afsedda kuranstalter samt, ifall utredningen därtill gifver anledning, för Riksdagen framlägga förslag till lagstiftning i ämnet.

Stockholm den 27 januari 1905.

Jakob Pettersson. Ernst Beckman. Curt Wallis.

I motionen instämma:

<i>K. H. Gez. von Schéele.</i>	<i>P. Waldenström.</i>
<i>Oskar Berg.</i>	<i>W. Johansson i Öija.</i>
<i>S. H. Kvarnzélius.</i>	<i>A. Thylander.</i>
<i>Adolf Janson.</i>	<i>C. Wallentin.</i>
<i>G. Lindgren i Islingby.</i>	<i>J. Andersson i Baggböle.</i>
<i>Ol. Olsson i See.</i>	<i>A. F. Broström.</i>
<i>G. O. V. Lindgren.</i>	<i>P. Hörnstén.</i>
<i>M. Matsson.</i>	<i>Robert Johansson.</i>
<i>J. G. Forsberg.</i>	<i>Anders Sterner.</i>
<i>S. J. Enander.</i>	<i>C. J. Hammarström.</i>
<i>Paul Hellström.</i>	<i>Johan Forssell.</i>
<i>Johan Ericsson.</i>	<i>Karl Ludv. Johansson.</i>
<i>H. E. Collvin.</i>	<i>J. E. Ericsson i Ahlberga.</i>
<i>Carl Jansson i Edsbäcken.</i>	<i>G. M. Sandin.</i>
<i>O. Anderson i Hasselbol.</i>	<i>And. Olsson i Mårdäng.</i>
<i>R. A. Wawrinsky.</i>	<i>F. W. Thorsson.</i>
<i>J. E. Granlund.</i>	<i>Nils Persson.</i>
<i>O. G. Erikson.</i>	<i>A. Hansson i Solberga.</i>
	<i>Alfr. Lundgren.</i>